

dána zvláště. Rozkladu do usnesení toho rejstříkový soud nevyhověl a předložil spisy ku rozhodnutí o současně do téhož usnesení podané stížnosti rekursnímu soudu, poněvadž každá z uvedených firem jest sama o sobě právníkou osobou zvláště v obchodním rejstříku zapsanou, při které také všechny zápisy zvlášť vykonávati se musí pokud jako samostatné firmy vedeny a zapsány jsou, pročez také opovědi pro každou firmu nutno zvláště podávati a kolkovati, i když jde o souhlasný zápis při obou firmách a majitelem obou firem jest táž fyzická osoba, kteréž nic nebrání, by oba předměty obchodování nesloučila v jednu firmu, pak-li si chce zjednodušiti svou povinnost opovídati firmy. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil, poukázav k jeho důvodům.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Nelze sice přisvědčiti právnímu názoru nižších soudů, že firma jest právníkou osobou, neboť firma není než jménem, pod kterým kupec provozuje obchody a jímž podpisuje (čl. 15 obch. zák.). Jako každé jméno jest i firma pouhým prostředkem k označování a rozeznávání určitého právního podmětu, nikoli však právním podmětem samým. Než jádrem sporu jest jen otázka, zda možno jedinou opovědi ohlásiti změny nebo jinaké skutečnosti týkající se dvou různých podniků, vedených pod samostatnými a přirozeně i zvlášť protokolovanými firmami, i když majitelem jich jest táž osoba. Dle §u 276 jedn. ř. (srov. k tomu § 26 min. nař. ze dne 9. března 1863 čís. 27 ř. zák.) jest založiti pro každou v obchodním rejstříku zapsanou firmu zvláštní spisy, v nichž jest ukládati všecka podání, týkající se též firmy. Při tom nečiní jedn. řád výjimky ani pro případ, že by mělo více firem téhož majitele. Z tohoto předpisu plyne zřejmě, že nelze do spisů jedné firmy zakládati opovědi vztahující se k jiné firmě, z čehož zase důsledně vychází, že jde-li o týž zápis při různých firmách, nutno podati opověď pro každou firmu odděleně. Zákon sám nemá v tomto směru žádných předpisů. Jestliže se tedy rejstříkový soud přidržel ustanovení jednacního řádu a vrátil jedinou opověď vztahující se ke dvěma firmám za účelem její oddělení, nelze tvrditi, že postupoval zřejmě proti zákonu. Stěžovatel také neprávem vytýká, že rejstříkový soud opověď zamítl, neboť opověď byla k uvedenému již účelu jen vrácena. Rejstříkový soud nemohl také na základě této opovědi povoliti zápis jen při jedné z obou firem, poněvadž mu scházel návrh, při které z nich před podáním nové opovědi má býti zápis dříve proveden. Dovolací rekurs není tudíž v §u 16 čís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. odůvodněn a nemohlo mu býti vyhověno.

Čís. 5824.

Pozemková reforma.

Stačí, byla-li dána výpověď ze zabraného majetku dne 15. září do 15. března příštího roku.

(Rozh. ze dne 9. března 1926, R I 194/26.)

Státní pozemkový úřad vypověděl pachtýře ze zabraného majetku na šest měsíců. Do výpovědi, jež byla pachtýři doručena dne 15. září 1925, vznesl pachtýř rekurs, jemuž rekursní soud nevyhověl. Důvody: Stížnost proti výpovědi z hospodáření lze podati podle §u 20 náhr. zák. pouze z důvodu, že při výpovědi nebylo šetřeno předpisů §§ů 12 až 25 zák. ze dne 8. dubna 1920, čís. 329 sb. z. a n. ve znění zákona ze dne 13. června 1922 čís. 220 sb. z a n. Stěžovatel vytýká především, že výpověď nebyla mu dána tak, by mohl skončiti práce sklizňové na přejímaném majetku. Avšak dle §u 12 druhý odstavec náhr. zákona výpověď dáti jest uvedeným způsobem zpravidla, z čehož plyne, že jest přípustno výmínečně upustiti od dodržení onoho času, a nelze tuto výminku zákonem připuštěnou označiti za porušení ustanovení § 12. Okolnost, že se teprve jedná o prodej celého velkostatku Ř. i se dvorem K., dle níž má býti dvůr K. odevzdán kupujícímu nejdéle do konce roku 1925, jakož i okolnost, že odpůrce nemá ve výpovědní lhůtě kam se stěhovati, nejsou žádnými skutečnostmi v §u 20 náhr. zákona naznačenými, a proto nelze k nim přihlížeti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Správně sice jest, co praví rekursní soud, že zákon nebyl porušen, když dána aspoň šestiměsíční výpověď, ale když s tím stěžovatel nesouhlasí, netřeba mu to ani blíže dokazovati, nýbrž stačí postavit se na jeho vlastní stanovisko, by se objevilo, že není zákonné. On žádá takovou výpovědní lhůtu — a to je jeho jediný důvod stížnosti, — by mohl skončiti práce sklizňové. Avšak zákon, když předpisuje, že má výpověď dána býti zpravidla tak, by tu tato možnost byla, myslí na sklizeň právě běžnou, jen tu skončiti má býti vypověděnému umožněno. Než tak právě v tomto případě výpověď dána byla, neboť dána na 6 měsíců od doručení a doručena byla 15. září 1925, takže končí 15. března 1926. Po rozumu samého zákona (§ 12 druhý odstavec náhr. zák.) končí sklizňové práce dnem 30. září, aby tedy vypověděný mohl skončiti sklizeň roku 1925 — a o tu jediné dle zákona při tomto stavu věci šlo — na to mu dáno času zcela, jak si to zákon představoval. Kdyby se měl zákon vykládati tak, jak si stěžovatel přeje, t. j. aby mu umožněno bylo skliditi ještě úrodu nyní běžnou, tož žeň roku 1926, nedospělo by se nikdy k cíli, protože dříve než tato sklizeň bude skončena, budou tu zase již některé práce a setby na příští rok provedeny a tak by tedy zase vypovězený měl právo vyčkati i této sklizně. Nemá-li tedy věc takto býti perpetuována, dlužno rozuměti jen sklizeň jednu a to právě běžnou, takže, dána-li výpověď buď po sklizni nebo tak, by lhůta skončila před sklizní, otázka, o níž jde, vůbec nenastává. Křivdy pro vypovězeného tu není, neboť zákon s takovým stavem věci, že osobě, která pro příští sklizeň orala a sela, nebude možno následkem výpovědi žně se dočkati, počítal a v příslušných předpisech náhradového zákona a prováděcího nařízení postaral se o její odškodnění.